

Γλώσσες Προγραμματισμού II

Άσκηση 4 - Συστήματα τύπων

Σακκάς Γιώργος, 03112085

Μέρος 1ο - Αυτοεφαρμογή

Ερώτηση.

Υπάρχει κάποιο περιβάλλον Γ και κάποιος τύπος τ έτσι ώστε να ισχύει $\Gamma \vdash x x : \tau$ στο σύστημα τύπων της γλώσσας με απλές συναρτήσεις, που περιγράφεται στη διαφάνεια 14 της παράδοσης της 25/10; Αν ναι, γράψτε τα Γ και τ και δώστε την παραγωγή τύπων. Αν όχι, αποδείξτε ότι δεν υπάρχουν.

Απάντηση.

Έστω ότι ο όρος $x x$ έχει ένα τύπο τ . Τότε από το λήμμα αντιστροφής, το πρώτο x θα έχει τύπο $\tau_1 \rightarrow \tau$ και το δεύτερο x θα έχει τύπο τ_1 . Στη συνέχεια συμπαιρνούμε ότι και οι δύο αυτοί περιορισμοί πρέπει να βρίσκονται στο περιβάλλον Γ . Καθώς όμως πρέπει να έχουμε ακριβώς μία αναφορά για το x στο περιβάλλον Γ , παίρνουμε ότι $\tau_1 \rightarrow \tau = \tau_1$. Καταλήγουμε λοιπόν σε άπειρο τύπο, που στη γλώσσα με μόνο απλές συναρτήσεις που έχουμε εδώ, δεν επιτρέπεται και έτσι φτάνουμε σε άτοπο. Συνεπώς, δεν υπάρχουν Γ και τ έτσι ώστε να ισχύει $\Gamma \vdash x x : \tau$ στο σύστημα τύπων της γλώσσας με απλές συναρτήσεις.

Μέρος 2ο - Αναφορές και αναδρομή

Ερώτηση.

Έστω η γλώσσα που περιέχει: απλούς τύπους (διαφάνειες 4–12 της παράδοσης της 25/10), συναρτήσεις (διαφάνειες 13–15) και αναφορές (διαφάνειες 32–39).

1. Κατασκευάστε σε αυτή τη γλώσσα ένα πρόγραμμα του οποίου η εκτέλεση να μην τερματίζει.

Υπόδειξη: Το περιεχόμενο των αναφορών δε χρειάζεται να είναι βασικού τύπου.

2. Κατασκευάστε στην ίδια γλώσσα μία αναδρομική συνάρτηση που να υπολογίζει το παραγοντικό ενός φυσικού αριθμού. Προφανώς δεν έχετε διαθέσιμο το `fix`, όμως μπορείτε να υλοποιήσετε την αναδρομή μέσω της αναφοράς.

Απάντηση.

1. Ορίζουμε τις εξής συναρτήσεις:

- $inf_{ref} : Ref (Int \rightarrow Int)$
 $inf_{ref} \equiv ref (\lambda n : Int. 0)$
- $inf_{fun} : Int \rightarrow Int$
 $inf_{fun} \equiv \lambda n : Int. (!inf_{ref})(n - 1)$
- $inf_{ref} := inf_{fun}$

Τέλος ορίζουμε την:

- $inf : Int \rightarrow Int$
 $inf \equiv !inf_{ref}$

και καλούμε, για παράδειγμα, $inf\ 42 : Int$. Το πρόγραμμα αυτό δεν τερματίζει και απλά καλείται αναδρομικά και θα μειώνει το αρχικό όρισμα επ' άπειρον.

2. Ορίζουμε τις εξής συναρτήσεις:

- $fact_{ref} : Ref (Int \rightarrow Int)$
 $fact_{ref} \equiv ref (\lambda n : Int. 0)$
- $fact_{fun} : Int \rightarrow Int$
 $fact_{fun} \equiv \lambda n : Int. if\ n \leq 1\ then\ 1\ else\ n * (!fact_{ref})(n - 1)$
- $fact_{ref} := fact_{fun}$

Τέλος ορίζουμε την:

- $fact : Int \rightarrow Int$
 $fact \equiv !fact_{ref}$

και καλούμε, για παράδειγμα, $fact\ 42 : Int$, το οποίο θα μας δώσει το παραγοντικό του 42 καλώντας την αναδρομική πλέον $fact$.